

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudců Mgr. Gabriely Bašné a Mgr. Aleny Krýlové v právní věci žalobce: **Onyx Energy projekt II s.r.o.**, se sídlem Praha 4, Hvězdova 1716/2b, IČ: 24698288, zastoupen Mgr. Jakubem Hajdučíkem, advokátem se sídlem Praha 5, Sluneční nám. 14, proti žalovanému: **Ministerstvo financí**, se sídlem Praha 1, Letenská 15, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d ě n í :

Žalobce se žalobou ze dne 26. 1. 2015 domáhal ochrany před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který spatřoval v nevydání rozhodnutí ministra financí (dále též „žalovaný“) o prominutí daně nebo příslušenství daně podle § 260 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád ve znění rozhodném (dále jen „daňový řád“).

Žalobce uvedl, že provozuje fotovoltaickou elektrárnu a z jeho příjmu je pravidelně srážen odvod z elektřiny ze slunečního záření (dále též „solární odvod“) podle § 7a zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie ve znění rozhodném (dále jen „zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů“). Žalobce je přesvědčen, že solární odvody nepřiměřeně omezují jeho podnikání a způsobují mu závažné ekonomické komplikace, takže mají tzv. rdousící efekt ve smyslu nálezu pléna Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 17/11 a usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2013, č. j. 1 Afs 76/2013 – 57. Poukázal na to, že ač od vydání citovaného usnesení NSS uplynul více než rok, žalovaný dosud podle § 259 a násl. daňového řádu nerozhodl, proto je nečinný.

Jeho podnět podaný na základě usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20.5.2014, č.j.: 8 Ans 2/2012-278 proti nečinnosti v dané věci byl žalovaným

pro nedůvodnost odložen vyrozuměním ze dne 8.12.2014, č.j. MF – 75651/2014/39-3, byt mělo být řízení dle 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu zastaveno.

Dále uvedl, že nesdílí názor žalovaného, že na vydání rozhodnutí o prominutí daně nebo příslušenství daně podle § 260 odst. 1 daňového řádu není právní nárok a odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu. Konkrétně z nálezu Ústavního soudu ze dne 13.1.2015, sp. zn. II. ÚS 2216/14 dovodil povinnost žalovaného rozhodnout o prominutí daně.

Namítal, že nemohl podat žádost o prominutí a doložit, že v jeho případě má solární odvod tzv. rdousící efekt. Hromadné prominutí daně totiž musí provést žalovaný z moci úřední, když § 260 daňového řádu podání žádosti neumožňuje.

Odmítl, že by tzv. rdousící efekt solárního odvodu byl vyřešen sdělením Generálního finančního ředitelství nazvaným „Řešení možných individuálních likvidačních účinků odvodu z elektřiny ze slunečního záření“ ze dne 18. 9. 2014. Taktéž nesouhlasil se stanoviskem NSS v rozsudku ze dne 17. 12. 2014, č.j. 1 Afs 121/2014-52. Podle názoru žalobce je „rdousící efekt“ abstraktní kategorie a jeho konkretizaci pro oblast solárního odvodu lze provést pouze tak, že veřejná správa definuje konkrétní podmínky, za nichž k němu dochází. K tomu by mělo dojít právě v rozhodnutí o hromadném prominutí části solárního odvodu. Z povinnosti veřejné správy průběžně analyzovat rámcové podmínky hospodaření subjektu v oboru výroby elektřiny ze solárního záření nelze dovodit, že již nastaly důvody pro vydání rozhodnutí podle § 260 daňového řádu. Nelze zjistit, zdali veřejná správa této povinnosti dostála a zdali ekonomická situace dotčené osoby již tzv. rdousícímu efektu odpovídá, když je judikaturou definován pouze abstraktně. Výše uvedená situace je pro dotčené osoby nepřiměřená a naprosto nedostačující pro odstranění rdousícího efektu solárního odvodu.

Žalobce soudu navrhl, aby zakázal žalovanému pokračovat v porušování jeho práv a přikázal žalovanému, aby vydal rozhodnutí podle § 260 daňového řádu o prominutí odvodu z elektřiny ze slunečního záření dle § 7a zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů tak, aby byly odstraněny příčiny i následky rdousícího efektu, a to s ohledem na obecně vymezené podmínky rdousícího efektu v nálezu Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11.

V písemném vyjádření k žalobě ze dne 12.2.2015 žalovaný soudu navrhl, aby řízení přerušil do pravomocného rozhodnutí ve věci vedené před Městským soudem v Praze pod sp.zn. 5 A 156/2014, neboť zde provozovatelé fotovoltaických elektráren podali žalobu proti nečinnosti správního orgánu ve věci prominutí daně z důvodu jejich rdousícího efektu podle § 259 až § 260 daňového řádu.

Ve vyjádření k žalobě ze dne 2.3.2015 žalovaný konstatoval, že nevydání rozhodnutí o prominutí solárního odvodu podle § 260 odst. 1 daňového řádu nelze posoudit ani jako nečinnost správce daně podle § 38 daňového řádu ani jako nečinnost správního orgánu podle § 79 odst. 1 s.ř.s. Rozhodnutí o plošném prominutí daně či příslušenství daně dle § 260 odst. 1 daňového řádu totiž nemá povahu správního rozhodnutí ve věci samé. Jedná o vydání abstraktního či abstraktně konkrétního správního aktu. K tomu odkázal na argumentaci obsaženou v přípisu ministra financí ze dne 9. 12. 2014, č. j. MF-75652/2014/3901-3 a právní názor Nejvyššího správního soudu vyjádřený v rozsudku ze dne 17. 12. 2014, č. j. 1 Afs 121/2014-52.

K nesouhlasu žalobce se způsobem vyřízení jeho podnětu proti nečinnosti žalovaný uvedl, že přípis žalobce ze dne 6. 11. 2014 byl posouzen podle § 70 odst. 2 daňového řádu jako podnět na ochranu před nečinností správce daně podle § 38 daňového řádu. Takový podnět nemá povahu podání, jímž se zahajuje řízení ve smyslu § 91 daňového řádu. Tudiž řízení nebylo zahájeno, a proto jej nebylo možné zastavit podle § 106 odst. 1 daňového řádu.

Odmítl názor žalobce, že při splnění podmínek dle § 260 daňového řádu je povinen vydat rozhodnutí o prominutí. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 1 Ans 4/2009 – 69 ze dne 22.7.2009 s tím, že žalobce ve vztahu k vydání rozhodnutí o hromadném prominutí solárního odvodu nedisponuje veřejným subjektivním právem, které by požívalo soudní ochrany. Důvodnosti vydání tohoto rozhodnutí posuzuje žalovaný, a shledá-li, že jsou v dané věci splněny zákonné podmínky, vydá jej z moci úřední.

Uvedl, že v dané věci není „nečinným“ ani v širším, materiálním smyslu. Poukázal na judikaturu Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu a skutečnost, že poplatníci odvodu, nemají u správce daně veden osobní daňový účet, na kterém by byl odvod evidován. Nesouhlasil s názorem rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu v rozhodnutí ze dne 17.12.2013 sp. zn. 1 Afs 76/2013– 57, neboť je postaven na principu majetkové odpovědnosti plátce, nikoli poplatníka. Přičemž pokud by žalovaný postupoval tak, jak navrhuje Nejvyšší správní soud, vznikl by na základě rozhodnutí žalovaného podle § 260 odst. 1 písm. a) daňového řádu na osobním daňovém účtu plátce přeplatek z titulu prominutí odvodů. Plošné prominutí odvodu by proto bylo možno realizovat pouze v úzké součinnosti s plátcem. Plátce odvodu je subjekt odlišný od státu a v souladu s článkem 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod mu nelze uložit povinnost nad rámec zákona. Pokud by i přesto došlo k vrácení přeplatku na osobní daňový účet plátce, není vzájemné vypořádání prominutého odvodu mezi plátcem a poplatníkem v daňových zákonech upraveno.

Konstatoval, že prominutí daně podle § 260 daňového řádu není vhodným a efektivním nástrojem pro řešení rdousícího efektu. Tímto problémem se zabýval a shledal, že rdousícímu efektu lze za současné právní úpravy účinně předcházet postupem podle § 156, § 157 daňového řádu. To jest posečkáním úhrady jiných daní, u kterých výrobci elektřiny ze slunečního záření vzniká povinnost úhrady. Ve výjimečných případech, kdy má odvod na poplatníka – výrobce elektřiny ze slunečního záření likvidační účinky, lze totiž důvodně předpokládat, že jeho ekonomická situace bude celkově špatná a poplatník bude mít popř. nedoplatky na jiných daňových povinnostech. Pro uplatnění institutu posečkání je rozhodující posouzení komplexní situace daňového subjektu. Zdůraznil, že výše uvedený postup odstranění rdousícího efektu cestou posečkání na jiných daních shledal obecně přípustným i Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 17.12.2014 sp. zn. 1 Afs 121/2014 – 52.

Pokud bude v konkrétním případě shledán rdousící efekt odvodu, nic nebrání správci daně toto zohlednit a poskytnout poplatníkovi úlevu formou posečkání, např. na dani z příjmu či na dani z přidané hodnoty. Ve smyslu ustanovení § 259b daňového řádu může popřípadě správce daně též daňovému subjektu zcela nebo z části prominout úrok z posečkané částky. Poukázal na to, že tyto skutečnosti byly žalobci sděleny přípisem ze dne 9. 12. 2014, č. j. MF-75652/2014/3901-3 (dále jen „přípis ze dne 9. 12. 2014“).

Odmítl námitku žalobce, že rdousící efekt se projevuje poklesem zisku, tím i poklesem daně z příjmů, s níž by bylo možné posečkat. Uvedl, že nelze bez dalšího usuzovat na celkový zisk či ztrátu podnikání u dotčené osoby, neboť výroba energie ze slunečního záření může být pouze jedním z jejích předmětů podnikání. Připustil, že výše daně z příjmu

poplatníka postiženého rdousícím efektem odvodu by byla zanedbatelná, přesto zde lze posečkat s úhradou jiných daní, např. daně z přidané hodnoty.

Zdůraznil, že v žalobě není konkrétním způsobem uvedeno, v jakých okolnostech má spočívat rdousící efekt odvodu na podnikání žalobce a ani není zřejmé, zda se žalobce pokoušel o řešení své situace prostřednictvím žádosti o posečkání úhrady jiných daní, popř. s jakým výsledkem. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. I Afs 121/2014 – 52 ze dne 17.12.2014 a na nálezný Ústavního soudu sp. zn. II ÚS 2216/14.

Odmítl tvrzení žalobce, že veřejná správa má definovat konkrétní podmínky individuálního rdousícího efektu. Vysvětlil, že je nemožné jej vymezit obecně, avšak neabstraktně. Posoudit, zda má odvod v individuálním případě na podnikání poplatníka rdousící efekt, je oprávněn správce daně, a to na základě správního uvážení. Zdůraznil, že dotčená osoba je povinna doložit konkrétní okolnosti, které rdousící efekt zakládají.

Žalovaný soudu navrhl, aby aby žalobu zamítl, neboť žalobce nebyl výše uvedeným postupem žalovaného zkrácen na svých právech, proto jej nelze hodnotit jako nezákonný zásah ve smyslu § 82 s. ř. s.

V replice k vyjádření žalovaného ze dne 20.3.2015 žalobce setrval na svých tvrzeních a poukázal na to, že žádostí ze dne 23.1.2015 podanou podle zákona o svobodném přístupu k informacím, se žalovaného dotazoval, jakým způsobem analyzuje rámcové podmínky hospodaření subjektu v oboru výroby elektřiny ze solárního zařízení, jaké podklady pro to získává, od koho, jak je žalovaným definován tzv. rdousící efekt, jak vyhodnocuje získané podklady, jaké jsou výsledky tohoto vyhodnocení za danou dobu, jací pracovníci se tomuto úkolu věnují, kolik činily náklady na jejich mzdu v daném období, kterému útvaru či úseku žalovaného je tato činnost svěřena a pod kterého náměstka spadá. Jelikož žalovaný v zákonné lhůtě na žádost žalobce neodpověděl, podal žalobce stížnost proti tomuto postupu. Poslední den lhůty žalovaný žalobci sdělil, že rámcové podmínky hospodaření subjektu v oboru výroby elektřiny ze solárního zařízení neanalyzuje. Protože žalobce s tímto postupem nesouhlasil, podal novou žádost. V odpovědi na ní byl žalovaným odkázán na působnost Ministerstva průmyslu a obchodu. Toto Ministerstvo žalobce požádal o poskytnutí shodných informací žádostí ze dne 17.2.2015, bylo mu odpovězeno tak, že požadované informace náleží do kompetence Energetického regulačního úřadu. Proto požádal o tytéž informace Energetický regulační úřad. Ten sdělil, že požadované informace do jeho kompetence rovněž nespádají. Dovodil tak, že žalovaný potřebné informace o hospodaření subjektů v oboru výroby elektřiny ze solárního zařízení nezískává, tudíž není schopen posoudit, zdali pro vydání plošného prominutí části solárního odvodu již nebyly splněny zákonné podmínky. Žalobce svá tvrzení soudu doložil výše uvedenými žádostmi a písemnými vyjádřeními správních orgánů.

V podání ze dne 18.12.2015 žalobce k prokázání působení rdousícího efektu solárního odvodu předložil rozbor základních ekonomických ukazatelů (dále též „Rozbor“). Uvedl, že byl zpracován na základě účetních závěrek za období let 2011 – 2014. Konkrétně poukázal na to, že v rozhodném období výsledek jeho hospodaření vykazuje buď ztrátu (- 1 173 000 Kč v 2013, - 500 000 Kč v 2012, - 419 000 Kč v 2014), nebo velmi malý zisk (2 457 000 Kč v roce 2013). Vykázaný zisk nepokrývá minimální výši zisku (7 9 000 000 Kč), který zabezpečuje patnáctiletou návratnost investice (118 000 000 Kč). Zdůraznil, že není schopen vytvořit volné finanční zdroje pro reálné splácení investice, musí čerpat cizí zdroje či používat další finanční nástroje, aby byl schopen dostát svým dluhům. Na daních a solárním odvodu uhradil cca 6 000 000 Kč v letech 2011 až 2013 a cca 2 000 000 Kč v roce 2014.

Zdůraznil, že pokud by na něj nepůsobil rdousící efekt solárního odvodu, tak by každý rok dosahoval lepších výsledků hospodaření, což by mu umožnilo reálné splácení realizované investice. Rdousící efekt zapříčil nemožnost splnění garance patnáctileté návratnosti jeho investic ve smyslu § 6 odst. 1 zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů. Rdousícího efektu nebude zbaven ani z dlouhodobého hlediska, jelikož předpokládaná doba návratnosti jeho investic je cca 48 let. Prominutí solárního odvodu za roky 2011 až 2025 a zároveň prominutí daně z příjmu právnických osob, by celkovou dobu návratnosti jeho investic snížily na cca patnáct let.

V podání ze dne 18.3.2016 žalobce soudu navrhl přerušit řízení, neboť ve věci vedené před Městským soudem pod sp.zn. 8 A 15/2015 bylo rozhodnuto v typově obdobné věci, přičemž žalobce se připravuje na podání kasační stížnosti.

Na ústním jednání právní zástupce žalobce setrval na svém stanovisku a odkázal na žalobu a další svá podání ve věci. Trval na svém návrhu na přerušení řízení tak, jak uvedl v podání ze dne 18.3.2016. Návrh ještě rozšířil o další obdobnou věc vedenou před Městským soudem pod sp.zn. 9 A 24/2015, kde již bylo rovněž soudem rozhodnuto a kasační stížnost podána. Zdůraznil, že vyřešení kasačních stížností v obdobných věcech bude praktické i pro předmětné řízení.

Dále poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2015 sp. zn. 1 Afs 171/2015 - 41, z nějž dovodil, že posouzení zda žalobce splnil první dvě podmínky tj. výkon činnosti žalobce s péčí řádného hospodáře a že jeho podnikatelský záměr odpovídá obvyklým standardům v daném odvětví, nezáleží pouze na žalovaném. Pouze posouzení třetí podmínky, tj. snaha o využití veškerých běžných prostředků ochrany proti zátěži solárního odvodu, musí být posuzována žalovaným. Připustil, že žalobce nemá nedoplatky na daních. Jejich neexistence je však důsledkem nařízení vlády č. 11/2016, kterým ke dni 1.1.2016 došlo k přenesení daňové povinnosti.

Vysvětlil, že Rozbor byl zpracován na základě listin založených v obchodním rejstříku. Listiny jsou veřejně dostupnými údaji, čímž lze správnost jednotlivých výpočtů v Rozboru přezkoumat. Konkrétně poukázal na část I. Rozboru, která jednoznačně prokazuje působení rdousícího efektu na žalobce. Doba návratnosti jeho investic se totiž vzhledem k solárním odvodům prodloužila na 48 let. Dále dovodil, že judikaturou požadovaná péče řádného hospodáře znamená, že se žalobci mají navrátit jeho investice ve státem garantovaných patnácti letech.

Žalovaný na ústním jednání rovněž odkázal na svá vyjádření ve věci a zdůraznil, že žalobce ve svých výpočtech v Rozboru nezohledňuje, že například solární panely je možno z daní odepisovat. Dále upozornil, že žalobce si pořídil solární elektrárnu tzv. na dluh, to však byla jeho volba.

Netrval již na svém návrhu na přerušení řízení uplatněném v písemném podání ze dne 12.2.2015.

Soud na ústním jednání usnesením nevyhověl návrhu žalobce na přerušení řízení z důvodu podání kasačních stížností v typově obdobných věcech vedených před Městským soudem pod sp.zn. 8 A 15/2015 a sp.zn. 9 A 24/2015. Usnesení odůvodnil tak, že řízení nelze z „praktického“ důvodu, tj. do doby vyřešení kasačních stížností Nejvyšším správním soudem

v obdobných věcech, přerušit, jelikož toto není zákonným důvodem pro přerušení řízení dle § 48 s.ř.s. Navíc jak Nejvyšší správní soud, tak i Ústavní soud se již problematikou hromadného prominutí daně i jejího příslušenství dle § 260 odst. 1 daňového řádu ve vztahu k solárním odvodům zabývaly.

Soud na ústním jednání provedl k důkazu žalobcem navrhovaný Rozbor, ze kterého v části A, rubrice „Aktuální údaje“ zjistil, že za rok 2011 byl jeho výsledek hospodaření ve výši – 1 173 Kč, za rok 2012 ve výši – 500 Kč, za rok 2013 ve výši 2 457 Kč, za rok 2014 ve výši – 419 Kč.

Soud při hodnocení důvodnosti podané žaloby vycházel z vymezení nezákonného zásahu ve smyslu § 82 a násl. s. ř. s., podle kterého každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

Soud se zabýval otázkou, zda se žalobce může domáhat vydání rozsudku, kterým soud uloží žalovanému zákaz, aby pokračoval v porušování žalobcova práva a příkaz, aby vydal rozhodnutí podle § 260 daňového řádu zásahovou žalobou podle § 82 a násl. s. ř. s. a dospěl k závěru, že zásahová žaloba je procesním institutem sloužícím v dané věci k ochraně žalobcových práv. Přitom vyšel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2014 č. j. 1 Afs 121/2014-52, podle kterého: *„pokud by veřejná správa takto nepostupovala, ačkoli by vydání uvedeného „rozhodnutí“ bylo nezbytné, lze se domáhat soudní ochrany tzv. zásahovou žalobou podle § 82 a násl. s. ř. s. Nevydání „rozhodnutí“ podle § 260 odst. 1 písm. a) daňového řádu není nečinností ve smyslu § 79 odst. 1 věta první, s. ř. s. neboť se nejedná o nevydání rozhodnutí ve věci samé ve smyslu správního aktu adresovaného individuálně určeným osobám, ani o vydání osvědčení, nýbrž o vydání abstraktního či abstraktně-konkrétního správního aktu. Jde tedy o jinou nečinnost než nevydání rozhodnutí či osvědčení a proto soudní ochranu v takovémto případě poskytuje zásahová žaloba“* (viz bod 20 usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008-98 /č. 2206/2011 Sb. NSS, nejnověji viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2014, č. j. 2 As 127/2014-32).

Soud proto přistoupil k věcnému projednání podané žaloby. Klíčovým v dané věci je právní posouzení, zdali se žalovaný dopustil nezákonného zásahu tím, že nerozhodl o hromadném prominutí daně nebo příslušenství ohledně solárního odvodu podle § 260 daňového řádu.

Soud si je vědom vývoje judikatury Nejvyššího správního soudu, která se týká přezkumu obdobných žalob. V této souvislosti soud k důvodům zamítnutí žaloby zejména poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci č.j. 1 Afs 121/2014-52 ze dne 17. 12. 2014 a pozdější rozsudek ve věci č.j. 1 Afs 171/2015 - 41 ze dne 27. 8. 2015, který rozhodoval o kasační stížnosti proti rozsudku zdejšího soudu ve věci sp. zn. 11 A 17/2015, týkající se zásahové žaloby provozovatele fotovoltaické elektrárny proti stejnému žalovanému, když předmětem řízení bylo rovněž posouzení existence rdousícího efektu solárních odvodů dle § 7a zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů na žalobce.

Z výše uvedené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá povinnost žalobce osvědčit, že se pokusil využít všech konvenčních prostředků ochrany proti zátěži solárního

odvodu a přesto tyto prostředky nejsou s to zachovat jeho životaschopnost. Žalobce je povinen podle posledně zmíněného rozsudku Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 1Afs 171/2015 doložit, že využil instrumentů podle § 156 a § 157 daňového řádu a požádal o posečkáni jiné daně, která je splatná.

V posuzované věci žalobce na posledně zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu reagoval tím, že zdejšímu soudu navrhl důkaz Rozborem svých základních ekonomických ukazatelů za roky 2011 až 2014 k prokázání existence rdousícího efektu na jeho straně. Soud však z Rozboru zjistil, že v něm jsou uvedena pouze výsledná čísla hospodaření žalobce, přičemž zde zcela absentuje jejich konkrétní výpočetní mechanismus s veškerými vstupními a výstupními daty tak, aby byly zřejmé konkrétní způsoby výpočtů jednotlivých, žalobcem v Rozboru uvedených, položek. Navíc soudu nebyly k Rozboru předloženy podkladové materiály, z nichž žalobce při svých výpočtech čerpal vstupní informace. Proto soud tento důkaz posoudil jako nevěrohodný. Dle názoru soudu ani tvrzení právního zástupce žalobce, že k předmětným výpočtům byly použity listiny uložené v obchodním rejstříku zdejšího soudu, nemůže ničeho změnit na závěru soudu o nevěrohodnosti důkazu, neboť příslušné podkladové materiály nebyly soudu konkrétně označeny ani v písemných podáních žalobce, ani v Rozboru samém. Přesto soud podotýká, že i v případě, pokud by bylo možno rozklíčovat jednotlivé výsledné položky obsažené v Rozboru, žalobce by jím neprokázal rozhodnou skutečnost v daném řízení, a to že pro něj solární odvod představuje zátěž, která jej ohrožuje v jeho ekonomické situaci tak, jak to vyžaduje výše uvedená judikatura. V této souvislosti soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ve věci č.j. 1 Afs 171/2015 - 41 ze dne 27. 8. 2015, v němž je jednoznačně uvedeno, že je na žalobci: *„aby tvrdil a konkrétními argumenty a fakty týkajícími se jeho hospodaření osvědčil, že solární odvod pro něho představuje zátěž, která jej ohrožuje v jeho ekonomické existenci. Stěžovatel musí především osvědčit, že při své činnosti doposud postupoval s péčí řádného hospodáře. To především znamená doložit, že si pořídil vybavení pro svou činnost (typicky solární panely) za podmínek v dané době obvyklých a že i v jiných ohledech jednorázové i průběžné náklady jeho činnosti byly vynaloženy, resp. jsou vynakládány za podmínek na trhu obvyklých; totéž obdobně musí být samozřejmě doloženo i o způsobu a podmínkách financování stěžovatele z vnějších zdrojů. Dále to znamená osvědčit, že samotný rozsah a další parametry jeho podnikatelského záměru odpovídaly a i nyní odpovídají obvyklým standardům v daném odvětví (např. pro svůj malý rozsah neumožňují v přiměřené míře využít ekonomického efektu úspor z rozsahu; podstatným mohou být i specifické lokální, klimatické nebo jiné podmínky místa, v němž se solární panely nacházejí, anebo i nevhodné nastavení jiných ekonomických parametrů na okraji obvyklého spektra projektů obecně považovaných za slibné a skýtající rozumnou naději na rentabilitu a životaschopnost). Konečně je třeba osvědčit, že stěžovatel se poctivě pokusil využít všech „konvenčních“ prostředků ochrany proti zátěži představované solárním odvodem, a přesto tyto prostředky nejsou s to zachovat jeho životaschopnost. Je tedy především povinen doložit, že využil instrumentů podle § 156 a 157 daňového řádu, a to v plné jejich šíři a ve vztahu ke všem jím placeným daním či jiným odvodům, na které jsou tyto instrumenty použitelné, a ačkoli mu jejich dobrodiní bylo poskytnuto, ani takto nestačí k zachování jeho životaschopnosti. Teprve osvědčil-li by stěžovatel výše uvedený komplex rozhodných na sebe navazujících skutečností, bylo by to signálem, že objektivní účinky solárního odvodu jsou v jeho případě takové, že nezbyvá, než aby ministr financí vydal „rozhodnutí“ podle § 260 odst. 1 písm. a) daňového řádu o takovém obsahu, který situaci stěžovatele umožní řešit způsobem zajišťujícím naději na zachování jeho ekonomické životaschopnosti. Teprve pokud by ministr i za této situace zůstal nečinný, tedy pokud by exekutiva nenalezla účinné prostředky zabránění*

zmiňovaného nežádoucího stavu a z jejího dosavadního postupu plynulo, že ani nalézt nehodlá, nezbylo by než, aby takové účinné prostředky našel soud.“

Podle názoru soudu výše uvedené poměrně vysoké nároky Nejvyššího správního soudu na splnění povinnosti tvrzení a důkazní ze strany žadatelů o prominutí daně podle daňového řádu, jsou po právu a zcela odpovídají mimořádnému charakteru tohoto institutu. Soud je přesvědčen, že pokud žalobce *de facto* žádá o udělení výjimky ze zákonem obecně stanovené daňové povinnosti, musí být připraven řádně splnit povinnost svůj návrh zdůvodnit takovým způsobem, kterým by dostatečně ospravedlnil prolomení této obecné daňové povinnosti. Soud nepochybuje o tom, že žalobce zajisté pečlivě vybíral a vážil, jaké konkrétní vybavení (např. solární panely) a služby pro něj budou kvalitativně i kvantitativně nejvýhodnější, taktéž jaký základní plán podnikání přijme tak, aby mu přinesl v budoucnu co nejvyšší zhodnocení. Avšak v posuzované věci žalobce ani netvrdil a ani neosvědčil, jak vysoké finanční prostředky jím byly vynaloženy pro pořízení vybavení ke své činnosti (případně i financování z vnějších zdrojů) a zdali se jednalo o obvyklé investice v daném místě a čase; jaký byl a je rozsah jeho podnikatelského záměru, a zdali odpovídal a odpovídá obvyklým standardům v daném odvětví; zdali využil instrumentů podle § 156 a § 157 daňového řádu. Podle názoru soudu není nad žalobcovy síly výše uvedené skutečnosti tvrdit a doložit, neboť zajisté má přehled o svých nákladech na pořízení provozování fotovoltaické elektrárny a taktéž o svém podnikatelském záměru. Při využití veškerých veřejně dostupných elektronických informačních databází lze získat potřebné údaje, na jejichž základě a jejich následným porovnáním, se zjišťují obvyklé či „průměrné“ údaje o rozhodných skutečnostech v daném místě a čase. Splnění poslední podmínky spočívající ve využití instrumentů podle § 156 a § 157 daňového řádu žalobcem, bude zřejmě nejméně náročnou situací, neboť pokud by žalobce požádal o posečkání daně, tak by bez jakýchkoli problémů soudu doložil kopii své žádosti i s příslušným rozhodnutím správce daně.

Přičemž veškeré výše uvedené podmínky pro posouzení rdousícího efektu solárních odvodů je žalobce schopen soudu tvrdit a prokázat, aniž by k tomu potřeboval disponovat informacemi o analýzách rámcových podmínek hospodaření subjektů v oboru výroby elektřiny ze solárního záření aj., které se snažil získat prostřednictvím žádostí u žalovaného, Ministerstva průmyslu a obchodu a u Energetického regulačního úřadu, jak popisoval ve svém vyjádření ze dne 20.3.2015.

Rovněž tak se soud neztotožnil s názorem žalobce, že judikaturou požadovaná péče řádného hospodáře znamená, že se jeho investice má navrátit ve státem garantovaných patnácti letech. Soud opět poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ve věci č.j. 1 Afs 171/2015 - 41 ze dne 27. 8. 2015, v němž je jednoznačně uvedeno, že: *„Garance patnáctileté návratnosti investice do solární elektrárny (zákonem proponovaná) totiž neznamená právo každého jednotlivého podnikatele v oboru výroby elektřiny ze solárního záření na ziskovost jeho podnikání odpovídající uvedené návratnosti. Znamená pouze, že za obvyklých okolností a při vynaložení péče řádného hospodáře by zpravidla uvedené návratnosti mělo být u průměrného podnikatele podnikajícího v tomto oboru dosaženo. Proto tedy ne každé obtíže spojené s nutností unést břemeno solárního odvodu, byť by ve spojení s dalšími faktory zásadně ovlivnily hospodaření podnikatele, mohou mít likvidační účinky ve smyslu, v jakém je chápe nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 17/11.“*

Tedy žalobcem nárokováná garance patnáctileté návratnosti jeho investice do solární elektrárny dle § 6 odst. 1 zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů není upravena absolutním způsobem tak, že každý podnikatel v daném oboru má na ni bez dalšího nárok.

Lze tak uzavřít, že zásahovou žalobou se lze domáhat vydání rozhodnutí ministra financí podle § 260 daňového řádu, prostřednictvím kterého by mohl být solární odvod prominut, jen je-li zřejmé, že jiné dostupné prostředky (zejména posečkání s úhradou jiných daní) nebudou k ochraně před likvidačními účinky odvodu postačovat. Nevyužil-li žalobce konkrétní ochrany, kterou mu § 156 a § 157 daňového řádu umožňuje, a kterou exekutiva zvolila jako účinný prostředek ochrany konkrétního subjektu před likvidačními (rdousivými) účinky solárního odvodu, nemůže se účinně domáhat zásahovou žalobou vydání rozhodnutí ministra podle § 260 daňového řádu, prostřednictvím kterého by mu byl tento odvod prominut (NSS Ej 315/2015).

Na základě výše uvedené dospěl soud k závěru, že žalobce, ve smyslu § 82 s.ř.s., neprokázal, že byl přímo zkrácen nezákonným zásahem spočívajícím v nevydání rozhodnutí ministra financí podle § 260 daňového řádu, tedy, že byl tento zásah zaměřen přímo proti němu. Žalobce tak není subjekt, jehož subjektivní veřejné právo by bylo postiženo tím, že ministr financí požadované rozhodnutí podle § 260 daňového řádu dosud nevydal. Proto soud návrhu žalobce nevyhověl a žalobu jako nedůvodnou podle § 87 odst. 3 s.ř.s. zamítl.

Závěr soudu v nyní projednávané věci se neodlišuje od stanoviska senátů 8 A, 9 A a 11 A zdejšího soudu, které o obdobných žalobách rozhodly následujícími rozsudky ze dne 11.2.2016 č.j. 8 A 15/2015-53, ze dne 10.2.2016 č.j. 9 A 24/2015 – 61 a rozsudkem ze dne 16. 6. 2015, č. j. 11 A 17/2015-48. Přičemž posledně zmíněný rozsudek byl Nejvyšším správním soudem ke kasační stížnosti žalobce rozsudkem ze dne 27. 8. 2015, č. j. 1 Afs 151/2015-41 potvrzen a kasační stížnost žalobce zamítnuta.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl ve věci procesně úspěšný, žalovanému správnímu orgánu, který měl úspěch, však důvodně vynaložené náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 30. března 2016

JUDr. Eva Pechová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Sylvie Kosková